

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»**

**спеціальність 7.03050401 – «Економіка підприємства
(за видами економічної діяльності)»**

інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, центр післядипломної освіти та
заочного навчання, заочне відділення*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» (для студентів освітньо – кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»).

Розробники: ст. викл. Г. А. Жовтяк

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства.

Протокол № 1 від «27» серпня 2013 року

Завідувач кафедри економіки підприємств міського господарства:
д.е.н., проф. А. Є. Ачкасов

Схвалено НМР ЦПО та ЗН за спеціальністю 7.03050401 – «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)».

Протокол № 1 від «03» вересня 2013 року

Голова: А. Є. Ачкасов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		слухачі другої вищої освіти
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	За вибором ВНЗ
	Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»	
Модулів – 1	Спеціальність 7.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр
Загальна кількість годин – 72		4-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції
		6 год.
		Практичні, семінарські
		4 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		62 год.
		Індивідуальні завдання: Розрахунково-графічне завдання – 15 год.
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 16% до 66%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах господарювання.

По завершенні вивчення курсу слухач повинен:

розуміти:

– що управління конкурентоспроможністю є однією зі складових загальної системи управління підприємства, що функціонує в умовах ринкової економіки;

– що свідоме та цілеспрямоване управління конкурентоспроможністю виступає як запорука забезпечення виживання підприємства в умовах конкуренції та як чинник досягнення ним успіху у конкурентній боротьбі;

– що менеджмент якості формує фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства;

знати:

– основні конкурентні переваги та способи їхнього досягнення конкретним підприємством в залежності від ситуації, що складається;

– базові різновиди конкурентних стратегій, основні типи ринків та відповідні їм ефективні стратегії конкуренції;

– загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства;

– зміст основних положень сучасної концепції менеджменту якості;

– послідовність етапів створення на підприємстві системи менеджменту якості і забезпечення її ефективного функціонування;

– сутність загальної концепції управління конкурентоспроможністю підприємства та специфічні особливості управління конкурентоспроможністю організацій різних типів;

уміти:

– здійснювати аналіз положення підприємства у конкурентному середовищі; проводити діагностику та ревізію поточної конкурентної стратегії;

– здійснювати аналіз конкурентних переваг, якими володіє підприємство, та визначати ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності;

– виконувати розрахунки, що пов'язані з оцінкою ступеню інтенсивності конкуренції; здійснювати розрахунки щодо обґрунтування організаційно-технічних рішень, що спрямовані на підвищення якості продукції і продуктивності виробництва;

– виконувати розрахунки та здійснювати аналіз одиничних, групових та інтегральних показників конкурентоспроможності продукції та конкурентоспроможності підприємства;

– визначати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства

1. Конкурентоспроможність як категорія і як властивість підприємства, що функціонує в умовах ринку.
2. Конкурентне середовище підприємства.
3. Конкурентні переваги підприємства.

ЗМ 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства

4. Конкурентні стратегії.
5. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки.
6. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

7. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.
8. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	друга вища освіта					
	Σ	у тому числі				
		л	п	лб	інд	с.р.
Модуль 1. Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства	57	6	4	-	-	47
ЗМ 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства	20	3	-			17
Тема 1. Конкурентоспроможність як категорія і як властивість підприємства, що функціонує в умовах ринку	7	1				6
Тема 2. Конкурентне середовище підприємства	6	1				5
Тема 3. Конкурентні переваги підприємства	7	1				6
ЗМ 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства	37	3	4			30
Тема 4. Конкурентні стратегії	7		1			6
Тема 5. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки	9	1	2			6
Тема 6. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	7	1				6
Тема 7. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	7	1				6
Тема 8. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства	7		1			6
ІНДЗ (Розрахунково-графічне завдання)	15					15
Усього годин	72	6	4			62

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		друга вища освіта
ПЗ 1	Аналіз господарського «портфелю» підприємства	1
ПЗ 2	Визначення рівня конкурентоспроможності продукції	2
ПЗ 3	Визначення економічної ефективності підвищення якості	1
Усього		4

6. Самостійна робота

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
	друга вища освіта
1	2
Модуль 1. Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства	62
ЗМ 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства	17
Тема 1. Конкурентоспроможність як категорія і як властивість підприємства, що функціонує в умовах ринку	6
Тема 2. Конкурентне середовище підприємства	5
Тема 3. Конкурентні переваги підприємства	6
ЗМ 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства	30
Тема 4. Конкурентні стратегії	6
Тема 5. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки	6
Тема 6. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	6
Тема 7. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	6
Тема 8. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства	6
Робота над розрахунково-графічним завданням	15
Усього годин	62

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Розрахунково-графічне завдання	4 (заочна форма, друга вища освіта)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Текст розрахунково-графічного завдання на 18-20 стор.	15

8. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються слухачами другої вищої освіти в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні розрахунково-графічного завдання, самостійній роботі з навчальною і науково – методичною літературою.

Вивчення дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, циклу професійних дисциплін, а також на знаннях і уміннях, отриманих слухачами другої вищої освіти в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль слухачів другої вищої освіти проводиться методом вибіркового опитування на практичних заняттях і виконання слухачами письмового розрахунково-графічного завдання.

9. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожну тему та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.
2. Розрахунково-графічне завдання оцінюється окремо також по 100-бальній системі.
3. Залік проводиться письмово.

10. Розподіл балів, які отримують студенти за змістовими модулями і методами контролю

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
8	8	7	8	8	7	7	7		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Розрахунково-графічне завдання

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

базова:

1. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти. Монографія. – К.: ДАКККиМ, 2006. – 160 с.
2. Омеляненко Т.В., Барабась Д.О., Вакуленко А.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2006. – 272 с.
3. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / За ред. проф. І.О.Піддубного. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 264 с.
4. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 715 с.
5. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. /С. М. Клименко, Т. В. Омеляненко, Д. О. Барабась та ін. – К. : КНЕУ, 2008. – 520 с.

допоміжна:

1. Азоев Г.Л., Челенков А.П. Конкурентные преимущества фирмы. - М.: ОАО “Типография “НОВОСТИ””, 2000. – 256 с.
2. Кныш М. И. Конкурентные стратегии: Учеб. пособие. — СПб.: Б. и., 2000. — 284 с.
- 3.Кобиляцький Л.С. Управління конкурентоспроможністю: Навчальний посібник. – К.: Зовнішня торгівля, 2003. – 304 с.
4. Лифиц И.М. Формирование и оценка конкурентоспособности товаров и услуг: Учеб. пос. – М.: Юрайт-Издат, 2004. – 335 с.
5. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: Учебное пособие. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544 с.

6. Шевченко Л.С. Конкурентное управление: Уч. пособие. – Харьков: Эспада, 2004. – 520 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

**«Оцінка та управління
конкурентоспроможністю підприємства»**

**спеціальність 7.03050401 – «Економіка підприємства
(за видами економічної діяльності)»**

Розробник: **ЖОВТЯК** Ганна Анатоліївна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2013, поз. 449 б

Підп. до друку 01.11.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9474

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.